Hiralal Mazumdar Memorial College for Women
LIBRARY
Dakshineswar, Kolkata – 700 035

WEST BENGAL STATE UNIVERSITY

B.A. Honours 2nd Semester Examination, 2022

SANACOR04T-SANSKRIT (CC4)

Time Allotted: 2 Hours　　　　Full Marks: 50

The figures in the margin indicate full marks.
Candidates should answer in their own words and adhere to the word limit as practicable.

SECTION-A
(**Marks:** 20)

1. अधोलिखित कश्चिदेकः समाधेयः – 　　10×1 = 10

(क) ज्ञानस्य श्वरुपं तथा तस्य अर्जनसाधनानि भगवद्गीतामाश्रित्य विचार्यन्ताम्।

(ख) अष्टधा प्रकृतिः का ? विशदी क्रियताम्।

2. अधोविन्यस्तेषु पञ्च प्रश्नाः संस्कृतेन देवनागर्या च समाधेयाः – 　　2×5 = 10

(क) तमोगुणे वृद्धिं प्राप्ते सति किं भवति ?

(ख) "ऋषिभिः बहुधा गीतं छन्दोभिर्विविधैः पृथक्" – अत्र श्लोके ऋषिभिः किं गीतमिति प्रोक्तम् ?

(ग) किं तावत् सत्त्वगुणस्वरूपम् ?

(घ) कः योगारुढः उच्यते ?

(ङ) इन्द्रियेभ्यः परं किम् ? कथं तस्य परत्वम् ?

(च) जीवः कथं विषयान् उपसेवते ?

(छ) "मनो दुर्निग्रहं चलम्" – कथं मनसः दुर्निग्रहत्वं चलत्वं च सिध्यति ?

(ज) मनः कानि इन्द्रियाणि आश्रित्य विषयानुपसेवते ?

SECTION-B
(**Marks:** 25)

3. अधोलिखितेषु एकः प्रश्नः समाधेयः – 　　10×1 = 10

(क) श्रीमद्भगवद्गीतामाश्रित्य मनसः स्वरूपं पर्यालोच्यताम्।

(ख) श्रीमद्भगवद्गीतामनुसृत्य योगस्य स्वरूपमुच्यताम्। निष्कामेण कर्मणा किं लभ्यते ?

4. अधोलिखितेषु श्लोकेषु <u>त्रयाणां</u> संस्कृतेन देवनागर्यालिप्या च व्याख्या कार्या – 5×3 = 15

(क) इन्द्रियाणां हि चरतां यन्मनोऽनुविधीयते।

तदस्य हरति प्रज्ञां वायुर्नावमिवाम्भसि॥

(ख) चञ्चलं हि मनः कृष्ण प्रमाथि बलवद्दृढम्।

तस्याह निग्रहं मन्ये वायोरिव सुदुष्करम्॥

(ग) श्रद्धावाँल्लभते ज्ञानं तत्परः संयतेन्दियः।

ज्ञानं लब्ध्वा परां शान्तिमचिरेणाधिगच्छति॥

(घ) तत्रैव सति कर्तारमात्मानं केवलं तु यः।

पश्यत्यकृतबुद्धित्वान्न स पश्यति दुर्मतिः॥

(ङ) रागद्वेषवियुक्तैस्तु विषयानिन्द्रियैश्चरन्।

आत्मवश्यैर्विधेयात्मा प्रसादमधिगच्छति॥

SECTION-C

(Marks: 5)

5. अधोलिखितेषु <u>एकं</u> विषयमाश्रित्य संस्कृतेन देवनागरीलिप्या च टीका लेख्याः 5×1 = 5

(i) पार्थः ; (ii) कर्मफलम् ; (iii) इन्द्रियाणि।

N.B. : *Students have to complete submission of their Answer Scripts through E-mail / Whatsapp to their own respective colleges on the same day / date of examination within 1 hour after end of exam. University / College authorities will not be held responsible for wrong submission (at in proper address). Students are strongly advised not to submit multiple copies of the same answer script.*

——×——